

عنوان مقاله:

بررسی تنوع فیتوشیمیایی اسانس جمعیت های مختلف بومادران (*Achillea nobilis* L).

محل انتشار:

فصلنامه علوم باغبانی ایران، دوره 47، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

رقیه عظیمی - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد دانشگاه پیام نور، مرکز تهران شرق

فاطمه سفیدکن - استاد، استادیار و کارشناس ارشد، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور

پروین صالحی - استاد، استادیار و کارشناس ارشد، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

اعظم منفرد - استادیار، دانشگاه پیام نور، مرکز تهران شرق

خلاصه مقاله:

جنس بومادران در ایران 19 گونه گیاه علفی چندساله و معطر دارد که شش گونه آن انحصاری ایران است. در این تحقیق با هدف بررسی اسانس جمعیت های مختلف بومادران با نام علمی *Achillea nobilis* L. (بومی ایران) در شرایط زراعی، بذر 22 جمعیت گیاه از رویشگاه های مختلف گرد آوری شده و در مزرعه تحقیقاتی کشت شد. سرشاخه های گل دار در هنگام اوج گلدهی برداشت و پس از خشک کردن در سایه، اسانس گیری به روش تقطیر با آب صورت گرفت. اسانس ها با استفاده از دستگاه های رنگ نگاریگازی (گازکروماتوگرافی) (GC) و رنگ نگاری گازی متصل به طیف سنج جرمی (GC/Mass) تجزیه شدند. بازده اسانس ها از 0/33 درصد تا 1/44 درصد متفاوت بود. کمترین بازده اسانس در جمعیت سمنان (0/33 درصد) و بیشترین بازده اسانس در جمعیت سنندج (1/44 درصد) مشاهده شد. تجزیه خوشه ای (کلاستر) بر پایه ترکیب های اسانس ها نشان داد که کل نمونه های (accessions) موردبررسی در دو خوشه جداگانه قرار گرفتند. ترکیب اصلی اسانس خوشه 1-آرتمیزیاکتون بود که بیشترین میزان آن (85/5 درصد) 81 درصد، - - 84/6 درصد، مراوه تپه 1/5 در جمعیت سنندج بود. در اسانس جمعیت های گرگان 2-84/5 درصد، مراوه تپه 1-81/6 درصد، زنجان-1 81/3 درصد، گلستان-2 80/2 درصد و گلستان-3 80/1 درصد آرتمیزیاکتون وجود داشت. در اسانس نمونه های خوشه-2 میزان آرتمیزیاکتون کمتر بوده و این جمعیت ها بر پایه میزان آلفا-توجون، بتا-توجون، 1، 8-سینئول و سیس-کریزانتنول به صورت بسیار متمایزی گروه بندی شدند. جمعیت همدان-2 موجود در این گروه بندی منبع غنی از سیس-کریزانتنول (41/7 درصد) بود. جمعیت های گرگان-1 و خرم آباد منابع غنی از آلفا-توجون (به ترتیب 52/1 درصد و 49/3 درصد) بودند و جمعیت گرگان-1 بالاترین میزان بتا-توجون (17/9 درصد) را داشت.

کلمات کلیدی:

Achillea nobilis؛ آرتمیزیاکتون، اسانس، آلفا توجون، سیس کریزانتنول

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/571461>

